

Kristdemokraterna

SVAR från Kristdemokraterna i Region Skåne

Efterfölja FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, svenska byggnormer och lagstiftning.

Fråga:

- *Är ni beredda att se till att tillgänglighet för alla, gällande bygglagstiftning (inomhus och utomhus) och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning efterlevs inom Region Skåne?*
- *Hur kommer ni att göra det?*

Ideologiskt ställningstagande:

Ja, det är en självklarhet för Kristdemokraterna i Region Skåne att alla människor, oberoende av funktionsvariation, ska ha rätt och möjlighet att delta i samhället på lika villkor. Detta i enlighet med vad som är fastställt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Både kollektivtrafiken, samtliga byggnader och alla digitala plattformar inom Region Skåne ska uppfylla gällande lagkrav och successivt nå full tillgänglighet. Något som Webbtillgänglighetsdirektivet (EU 2016/2102) kräver, likaså EU: funktionshinderstrategi 2021–2030 som är styrande ram slår fast att tillgänglighet möjliggör rättigheter. Kristdemokraterna driver olika frågor för att förbättra vardagen för den som har en funktionsnedsättning, något som framgår av vårt valmanifest.

Vi var tidigare med och drev fram ett program, utifrån Sveriges nationella strategiska funktionshinderspolitik, baserat på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Där varje nämnd/styrelse/förvaltning i Region Skåne fick ta fram handlingsplaner för genomförande.

Finns dokumenterat i: Kristdemokraternas valmanifest för regionvalet ”I väntan på att avskaffa Region Skåne 2027–2030.” **Antaget av:** Partidistriktsstyrelsen i KD Skåne **När:** våren 2026.

(Försök till) Genomförande: Program för att tillgodose personer med funktionsnedsättning 2022–2025. **När:** Antogs av regionfullmäktige 220614.

Motion 2021/22:4165 "En funktionshinderspolitik att lita på" av Pia Steensland m fl.

När: Inlämnad 20211005. **Resultat:** Avslag 220317

Tillgång till specialistkompetens

Frågor:

- *Vad har ni gjort för att komma till rätta med bristen på specialkompetens för multisjuka patienter?*
- *Är ni beredda att driva på för att det ska finnas åtminstone två fungerande och tillgängliga vårdcentraler i Skåne med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning?*
- *Hur ställer ni er till möjligheten att patienten ska kunna få extra tid för skrivande av intyg/utlåtanden?*
- *Vad anser ni om utökat samarbete mellan sjukvården och Försäkringskassan avseende hur intyg ska fyllas i och formuleras för att undvika att intyg underkänns och måste skrivas om?*
- *Region Skånes hemsida är en plattform dit nästan alla Skånes medborgare vänder sig för att hitta korrekt och aktuell information. Hur tänker ni arbeta för att hemsidan förbättras och förenklas?*

Ideologiskt ställningstagande:

Kristdemokraterna i Region Skåne driver fortsatt frågan om fast läkarkontakt för alla skåningar och att multisjuka och personer med stora funktionsnedsättningar ska prioriteras. Detta är också ett nationellt mål för primärvården. Vi anser att vården på primärvårdsnivå ska vara kontinuitetsbaserad och personcentrerad för att vara fungerande. Vårdgarantin görs nu om till att bli mer behovsstyrd, där medicinskt behov ska få vara mer styrande än köplats. Det kommer att ge kortare tidsgränser, snabbare bedömningar och tydligare steg i vårdkedjan. Regionerna kommer att följas upp hårdare på den faktiska tillgängligheten till vården. Det är också viktigt att det finns tillgänglig specialistkompetens gällande funktionshinder i primärvården.

Vi har drivit denna fråga, både som parti och i styret i Skåne, bland annat genom att skapa ett ersättningssystem som ska uppmuntra vårdcentraler att specialisera sig på personer med funktionsnedsättning. Tyvärr har det inte blivit så många vårdcentraler med den inriktningen som vi hoppades på. Det som nu är på gång nu är ett vårdlotssystem där det finns samlad kompetens för personer med varaktig funktionsnedsättning. Detta tror vi är en bra väg fram för skåningarna.

Idag läggs nästan två tredjedelar av läkarnas arbetstid på administration och kringuppgifter. Vissa delar av det administrativa arbetet behöver göras av läkaren själv,

men kan underlättas av rätt digitala verktyg och system samt rätt använd kompetens. Samtidigt finns det administration som annan personal skulle kunna göra lika bra. Vi arbetar för att avlasta personalen från onödiga administrativa uppgifter och att ha rätt kompetensmix på våra vårdenheter. På så sätt tror vi att läkare får mer tid för sina patienter, då framför allt de med störst vårdbehov. I budget 2026 har Kristdemokraterna varit drivande för att omprioritera medel till sjukvården, samt att en ekonomisk satsning gjorts på habilitering och hjälpmedel, men även på psykiatri.

Det finns problem när det gäller samarbete och samordning både mellan olika enheter inom hälso- och sjukvården, mellan regioner och kommuner samt mellan statliga myndigheter och sjukvårdsregionerna. Vi har varit med och initierat och stöttat många olika samverkansprojekt inom ramen för vårt ansvar inom Region Skåne för att komma till rätta med problemen. Vi Kristdemokrater är i grunden kritiska till hur sjukvården i Sverige är organiserad och driver på för ett statligt ansvar för sjukvården, något som kan ge bättre förutsättningar inom vissa områden, vilket även konstaterades i vårdansvarskomiteens sekretariat, i kunskapsunderlaget de tog fram. Vi tror att den svenska hälso- och sjukvården behöver förändras i grunden och att dagens splittrade organisation är en del av orsaken till att samverkan mellan olika instanser inte fungerar.

Avseende arbetet med att anpassa och tillgängliggöra digitala plattformar och se till att alla har tillgång till nödvändig information, så är det arbetet ständigt pågående inom kommunikationsenheten i regionen. Ett arbete som vi kristdemokrater följer upp regelbundet. Det har varit mycket givande för oss att ha kontakt med företrädare för funktionshinderföreningar/funktionshinderråd för att få input kring hur de upplever tillgängligheten.

Finns dokumenterat i:

-Kristdemokraternas Region Skånes valmanifest "I väntan på att avskaffa Region Skåne 2027–2030". **Antaget av:** Partidistriktsstyrelsen i KD Skåne **När:** våren 2026

-”Århundradets sjukvårdsreform” **Antaget av:** KD Riksting 2021 **När:** 12–14 november 2021.

-Nationell primärvårdsreform (2022–2026).

-Underlagsrapport 1, Volym 2 av slutbetänkande: SOU 2025:62 Ansvaret för hälso-och sjukvården, Volym 2: Underlagsrapporter.

-”Behovsstyrd vård” (SOU 2026:38)

(Försök till) Genomförande:

Region Skånes budget 2026 med plan för 2027–2028. **Antagen av:** Regionfullmäktige.

När: 3–4 november 2025. **Avsatta medel:** 257 miljoner kronor i extra satsning på primärvård och Nära vård inkl hälsoval. 12 miljoner kronor i en extra satsning på

habilitering och hjälpmedel. 195 miljoner kronor i extra satsning på såväl BUP, vuxenpsykiatri samt rättspsykiatri. [Budget 2026 - Region Skåne](#)

Färdtjänst och Kollektivtrafik

Frågor:

- *Hur arbetar ni för att förbättra Färdtjänsten?*
- *Är ni beredda att göra en översyn av Färdtjänstreglemente som antogs 2020-04-16?*
- *Då ni har att värna alla era invånare i regionen vill vi att ni redogör på vilket sätt ni anser er göra det med hänvisning till att man avslår fler färdtjänstansökningar även för personer som haft färdtjänst i många år samt omprövar tillstånd till domstol i allt fler ärenden?*
- *Kan ni tänka er att initiera ett ärende för att säkerställa att hjälpmedel utskrivna av Region Skåne samt hemkommun, även de med styre upphandlas med mått så att de ryms på buss och att de får tas med på bussresa?*
- *Hur motiverar ni att trappklättring togs bort 2017? Det skyldes på säkerhet men detta stämmer inte då trappklättrarna är väldigt säkra och har man väl utbildade utförare är detta inget problem. Det finns möjlighet att utbilda förare i Skåne. Vi anser att det enbart handlar om ekonomi och det drabbar våra medlemmar och är diskriminerande.*
- *Hur ser ni på att kostnaden för resor som sker utanför regionen eventuellt blir dyrare än om resan hade fortsatt med samma fordon då resorna går med ordinarie taxitrafik? Numer går alla resor över regiongräns som riksfärdtjänst. Tidigare kunde man åka färdtjänst från skånsk kommun till grannkommun i annat landsting. Det togs bort med det nya reglementet.*

Ideologiskt ställningstagande:

Kristdemokraterna har varit drivande i flera frågor som rör färdtjänst, både på riksnivå och i Region Skåne. Vi vill att regelverket för färdtjänsten ska ses över så att alla som har behovet ska ha möjlighet att åka färdtjänst. Viktigt att resan med färdtjänst är en trygg och förutsägbär upplevelse. Därför ska färdtjänstutföraren säkerställa att förarna har rätt kompetens gällande bemötande av personer med funktionsnedsättning. Förståelse för de behov som exempelvis personer inom autismspektrumet har ska finnas för att inte skapa stress för resenären. Detta inkluderar kunskap om hantering av de hjälpmedel som resenären har.

Vi ser det som mycket angeläget att bevaka den rättspraxis som utvecklas kring beviljandet av färdtjänsttillstånd. Det gäller i synnerhet färdtjänsttillstånd för personer som är blinda eller har en grav synnedsättning, eftersom det i vissa fall kan vara förenat med livsfara för dessa personer att färdas med den allmänna kollektivtrafiken. Vid behov måste färdtjänstlagen ändras för att säkerställa att personer med vissa funktionsnedsättningar får rätt till färdtjänst. Det är en förutsättning för att de ska kunna leva ett liv med full delaktighet i samhället.

När det kom till vår kännedom i februari 2022 att bland annat Synskadade nekats färdtjänst tog Kristdemokraterna omedelbart upp frågan med övriga allianspartier. Kollektivtrafiknämnden i Region Skåne inledde då en översyn av reglementet tillsammans med de 25 kommuner som lämnat över ansvaret för färdtjänsten till Region Skåne. För de färdtjänsttillstånd som just nu provas har förlängts med 12 månader. Det är viktigt att färdtjänsten utvecklas i samråd både med DHR och andra företrädare för funktionsrättsrörelsen. Där sker en ständig dialog i brukarråd och funktionshindersrådet i Region Skåne. Dock är lagstiftningen nationell även om regionen ansvarar för tillstånden. Kollektivtrafiknämnden i Region Skåne, som styrs av Treklövern i Skåne (M, KD, L) tillskrev också tidigare regeringen om att färdtjänstlagen behövde ses över.

Trappklättring finns med i nuvarande reglemente, och gäller på folkbokföringsadress i samband med färdtjänst- eller sjukresa. Däremot behövs särskilt tillstånd för tjänsten som utfärdas av färdtjänsthandläggare. Det är upp till chauffören att bedöma om det är säkert och kan därför inte garanteras. Det finns trappor som är utformade på ett sätt som gör trappklättring förenat med stora risker. Därav restriktionerna.

Kristdemokraterna anser att det är i grunden fel att kostnader för färdtjänsten ser olika ut beroende på var i Sverige man bor. Färdtjänst är en riksfråga och det borde ha en gemensam taxa i hela Sverige. Det behövs nationella riktlinjer för färdtjänst, det finns inte idag och enhetlighet saknas därför. Vi arbetar för ökat statligt ansvar över sjukvården.

Finns dokumenterat i: Kristdemokraternas Region Skånes valmanifest ”I väntan på att avskaffa Region Skåne 2027–2030”. **Antaget av:** Partidistriktsstyrelsen i KD Skåne **När:** våren 2026. **Avsatta medel:** post i budget. Storlek samt placering.

”Århundradets sjukvårdsreform” **Antaget av:** Riksting 2021 **När:** 12–14 november 2021

(Försök till) Genomförande: Motion 2021/22:4165 ”En funktionshinderspolitik att lita på” av Pia Steensland m fl. **När:** Inlämnad 20211005. **Resultat:** Avslag 220317

Regionledningen februari 2022. **Resultat:** Ärende i Kollektivtrafiknämnden som beslutades vid extra sammanträde 22-02-18.

Tillgång till arbete

Frågor:

- *Hur arbetar ni inom Region Skåne för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få fast arbete?*

Ideologiskt ställningstagande:

Att alla bidrar och hjälper till i samhället utifrån sina egna unika förutsättningar är viktigt både för samhällsekonomin och för människan personligen. Delaktighet i en arbetsgemenskap och känslan av att ha en uppgift har stor betydelse för att människor ska må bra. Det är en viktig fråga för Kristdemokraterna. Vi anser att arbetet med att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få fast arbete har gått alldeles för trögt i Region Skåne. Detta är viktigt också med tanke på kompetensförsörjningen inom sjukvården och den stora brist på personal som råder.

I Region Skåne har den politiska ledningen samtidigt beslutat om satsningar för att bredda rekryteringen och stärka arbetsmarknadsinsatserna för personer som står långt från arbetsmarknaden, bland annat genom särskilda medel i personalnämndens budget och beslut om riktade arbetsmarknadsåtgärder. Samarbete med Arbetsförmedlingen har utökats för att kunna matcha arbetssökande med funktionsnedsättning med en lämplig arbetsplats och tillvarata kompetens.

Kristdemokraterna har på riksnivå, under den nuvarande mandatperioden, fortsatt att driva frågor om stärkt delaktighet på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Vi har föreslagit att utreda om utövande av arbete ska kunna inkluderas i de grundläggande behov som ger rätt till personlig assistans. KD har också föreslagit att utreda hur hinder kan undanröjas och hur det kan bli enklare för små och medelstora företag att anställa personer med funktionsnedsättning.

Vidare har Kristdemokraterna föreslagit ett höjt utvecklingsbidrag till arbetsintegrerade sociala företag (ASF), eftersom dessa företag ger arbetsmöjligheter för personer med mer varaktiga funktionsnedsättningar.

Finns dokumenterat i: Motion 2021/22:4165 "En funktionshinderspolitik att lita på" av Pia Steensland m fl. **När:** Inlämnad 20211005. **Resultat:** Avslag 22-03-17

Motion till riksdagen 2021/22:4198 av Michael Anefur m.fl. (KD) Utgiftsområde 14
Arbetsmarknad och arbetsliv När: **Inlämnad** 21-10-05. **Avsatta medel:** 125 miljoner
Resultat: Delvis bifall 2021-12-15

Beslutsförslag i Personalnämnden 2022-04-29 "Arbetsmarknadsåtgärder för individer långt ifrån arbetsmarknaden inom Region Skåne". **Resultat:** Fastställdes

Tillgång till rehabilitering och hjälpmedel

Frågor:

- *Vilka förslag har ni lagt för att förbättra rehabiliteringen? Gäller allt från tillgång till sjukgymnaster, arbetsterapeuter, varmvattenbassänger till terapiridning för barn och vuxna*
- *Hur vill ni att överföring från Barnhabilitering till annan verksamhet ska fungera?*
- *Idag är det otydligt vilka diagnoser Vuxenhabilitering arbetar med. Kan ni tänka er att kräva att det ska framgå på hemsida, informationsblad mm?*
- *Vad anser ni om Region Skånes nuvarande policy avseende hjälpmedel?*

Ideologiskt ställningstagande:

Rehabiliteringsinsatser måste hålla en hög kvalitet och ses som en naturlig del i vård- och behandlingskedjan. Den enskilde måste få de bästa förutsättningarna att återvinna eller bibehålla bästa möjliga funktionsförmåga efter en olycka eller sjukdom. Detta gäller även habilitering som omfattar personer med en medfödd funktionsnedsättning eller som tidigt i livet har fått en funktionsnedsättning. Dessvärre är det stora skillnader i kvalitet på rehabilitering och habilitering beroende på var i landet man bor.

Kristdemokraterna vill därför att staten tar fram nationella riktlinjer dels för rehabilitering, dels för habilitering för att ge de bästa förutsättningarna att skapa en jämlik vård över hela landet. Dessutom bör Socialstyrelsen få ett tydligare uppdrag att följa upp och utvärdera effekten av de insatser som ges inom rehabilitering och hjälpmedel i de olika regionerna. På så sätt kan området utvecklas och kunskapen förbättras. Kristdemokraterna har också sett till att riksdagen gett stöd till förslaget att det i varje kommun ska finnas tillgång till en medicinskt ansvarig rehabiliterare (MAR). Nu är det upp till regeringen att agera för att tillgängligheten till MAR ska bli bättre. Kristdemokraterna fortsätter att bevaka frågan så att uppdraget fullgörs. En arbetsgrupp tillsattes i Region Skåne beträffande detta, arbetet har ännu inte lett till varaktiga lösningar i ansvarsfördelningen.

Det är brist på medarbetare inom flera yrkesgrupper. Här är det viktigt att hitta nya sätt att rekrytera och behålla våra medarbetare i Region Skåne. Styret i region Skåne har under mandatperioden fattat flera viktiga beslut för att komma till rätta med kompetensförsörjningen så som hyrstopp och Ob-ersättning.

Barn- och vuxenhabiliteringen i Region Skåne är idag ett verksamhetsområde, en samlad habilitering, för barn, unga och vuxna.

Ett hjälpmedel eller en medicinsk produkt måste vara anpassad utifrån den enskildes behov. Detta har stor betydelse för att en person med funktionsnedsättning ska ha full delaktighet och frihet inte bara i samhället utan också i sitt eget liv. Ofta är det individen själv som är expert på sina egna behov.

För att förbättra tillgängligheten till audionommottagningar infördes tidigare vårdval hörsel, vilket lett till landets bästa tillgänglighet på området hörsel, samt valfrihet för den enskilde. Ökad valfrihet kan för vissa ge ett mervärde i livet och bättre livskvalité. Vid val av anpassade hjälpmedel utanför den godkända listan behöver dock en riskanalys genomföras utifrån eventuella funktionella risker. För att se till att skåningarna erbjuds hjälpmedel som är av god kvalitet har styret i Region Skåne infört så kallat "Ordnat införande" avseende hjälpmedel. En process som ska säkerställa att ett hjälpmedel är tillförlitligt och har goda evidens innan de upphandlas. Därtill görs en revidering av hjälpmedelsavgifter, ett kostnadstak för den som har flera hjälpmedel ska plockas fram, regionen ansvarar för rekonditionering och via månadsbetalning vill man se till att ingen ska använda ett uttjänt hjälpmedel.

Kristdemokraterna i Region Skåne vill att personer med funktionsnedsättning ska ha större möjlighet att välja de hjälpmedel som passar dem själva mest. Utbudet och avgifterna för hjälpmedel och medicintekniska produkter skiljer sig kraftigt åt mellan olika regioner och det är inte okej. Därför måste nationella riktlinjer tas fram för att skapa en mer jämlik vård

Av Region Skånes hjälpmedelsanvisningar framgår att alla medborgare ska få möjlighet till ett jämlikt och aktivt deltagande i samhällslivet, samt att patienten ska bemötas med respekt och att dennes erfarenheter och behov ska tas tillvara. Det framgår också att det är individen själv som känner sin funktionsförmåga bäst och hänsyn måste tas till patientens hela livssituation, samt att patientens delaktighet och inflytande över förskrivningsprocessen ska säkerställas. Dessa formuleringar ligger i linje med Kristdemokraterna i Region Skånes uppfattning, men allting kan göras bättre. Än en gång vill vi betona det är viktigt att anvisningar och styrdokument utarbetas i samarbete med företrädare för funktionsrättsrörelsen och ni är alltid välkomna med era berättelser och synpunkter. Det finns även flera forum för dialog där vi politiker finns med och lyssnar in era åsikter och berättelser. Hjälpmedelsanvisningarna och sortimentet av hjälpmedel och medicintekniska produkter ses över och uppdateras kontinuerligt i samarbete mellan förvaltningsledningen och Psykiatri-, habilitering och hjälpmedelsnämnden eftersom det hela tiden händer mycket inom området.

Finns dokumenterat i: Kristdemokraternas valmanifest för regionvalet "I väntan på att avskaffa Region Skåne" **Antaget av:** Partidistriktsstyrelsen i KD Skåne **När:**

Region Skånes hjälpmedelsanvisningar på följande länk: Hjälpmedelsguiden Skåne | (skane.se)

Motion 2021/22:4165 ”En funktionshinderspolitik att lita på” av Pia Steensland m fl.
När: Inlämnad 20211005.

Beslut att ta fram process för ordnat införande av hjälpmedel. **Antaget av:** PHHN. **När:** 2024-11-21. **Genomförande:** I närtid.

(Försök till) Genomförande: Motion 2021/22:4165 ”En funktionshinderspolitik att lita på” av Pia Steensland m fl. **När:** Inlämnad 20211005. **Resultat:** Bifall 22-03-17

(Försök till) Genomförande:

Region Skånes budget 2026 med plan för 2027–2028. **Antagen av:** Regionfullmäktige. **När:** 3–4 november 2025. **Avsatta medel:** 12 miljoner kronor i en extra satsning på habilitering och hjälpmedel. [Budget 2026 - Region Skåne](#)

Övrigt att tillägga:

Kristdemokraterna som parti har ett internt funktionsrättspolitiskt nätverk som driver funktionsrättsfrågor inom partiet och tar fram politiska förslag (på alla nivåer), med syfte att förbättra vardagen för personer med funktionshinder. Under 2025–2026 har gruppen arbetat fram ett funktionshinderpolitiskt program, vilket väntas publiceras inom kort.

Kristdemokraterna har under denna mandatperiod i riksdag och på regeringsnivå varit med och tagit flera viktiga beslut. Exempelvis lagändringen om LSS och assistans från 2023 som har stärkt rätten till assistans, vilket lett till att fler beviljats stöd. Även skärpta kontroller för att stoppa fusk inom assistans. Ett nationellt kompetenscentrum för autism och IF har inrättats. Under utredning finns även ett förslag om statligt huvudmannaskap för personlig assistans, där stat och inte kommuner ska ta över hela ansvaret med syftet att garantera likvärdighet inom hela landet.